

Aan de gemeenteraad van Oss
Raadhuislaan 2
5341 GM Oss

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Aantal bijlagen
18 April 2025		O. van Leeuwen	2
Onderwerp			
Opdracht Groene Engel			

Welke vraag stellen wij de raad?

Ter raadpleging: wat vindt de commissie van het voorgenomen besluit om de hierna genoemde opdracht aan de Groene Engel te verstrekken?

Wat is de aanleiding?

Uw raad heeft op 7 november 2024 het besluit genomen dat de structurele subsidie voor de Groene Engel verhoogd wordt. Via een amendement heeft u het college de volgende opdracht gegeven:

‘Om van toegevoegde waarde te blijven, adviseert bureau Firma Doen en Laten de opdracht voor de Groene Engel aan te passen met een integrale afweging van het gewenste voorzieningenaanbod in Oss. Dit advies wordt geduid met scenario 2. De concrete uitwerking van dit scenario, inclusief opdracht, prestatie-indicatoren en meerjarenbegroting, wordt uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 raadplegend aan de commissie voorgelegd.’

Wat is de kernboodschap?

De subsidie die wij verstrekken aan de Groene Engel dient ingezet te worden om bij te dragen aan de maatschappelijke doelstellingen die wij beogen met het cultuurbeleid ‘Cultuur verbindt OnSS’. De gewenste inzet benoemen wij middels de opdracht die opgenomen wordt in de budgetovereenkomst met de Groene Engel. De basis van deze opdracht is het advies van Fa. Doen en Laten, het amendement en de

data-analyse vanuit KunstLoc. De Groene Engel heeft als popodium ook een commercieel programma waarmee zij andere doelgroepen bedienen en activiteiten organiseren. Hiermee verdient zij eigen inkomsten. De brede programmering van de Groene Engel is zowel onderscheidend als aanvullend op andere culturele instellingen in Oss. De Groene Engel programmeert een mix van cultuur beleven en zelf maken. Dit aanbod draagt aan de diversiteit van het culturele aanbod in de stad en het aanbod verlaagd de drempel om actief mee te doen aan cultuur.

Het college is voornemens de volgende opdracht aan de Groene Engel te verstrekken:

Doel: De Groene Engel is een centrale ontmoetingsplek voor cultuur in de gemeente Oss, met een sterke focus op toegankelijkheid en diversiteit in haar aanbod. Het doel is om een afwisselend, inclusief aanbod te ontwikkelen dat aansluit bij de behoeften van de lokale gemeenschap, met focus op de doelgroepen jongeren en minder frequente cultuurbezoekers. De Groene Engel is verantwoordelijk voor het bieden van laagdrempelige culturele ervaringen die de nieuwsgierigheid en interesse van deze doelgroepen prikkelen. Dit aanbod dient complementair te zijn aan het culturele aanbod wat elders in Oss aangeboden wordt. We moedigen de Groene Engel aan om innovatieve en experimentele initiatieven te ontwikkelen die de culturele agenda in Oss verder verrijken. De activiteiten dienen ontwikkeld te worden binnen het financiële kader wat deze budgetovereenkomst biedt. De opdracht is om de activiteiten uit te voeren met een sluitende begroting.

Activiteiten

- 1. Bereik van Jongeren: We willen dat de Groene Engel zich richt op het bereiken van jongeren in de brede zin van het woord, van 0 tot 27 jaar. Dit omvat een divers programma dat variëteit in genres, vormen en leeftijdscategorie biedt, zodat het voor deze doelgroep aantrekkelijk blijft om de Groene Engel te bezoeken. Ontwikkelingen zoals de Maakplaats passen wat ons betreft in de opdracht.*
 - Wij verwachten een jaarlijks zichtbare groei het aantal jongeren wat de Groene Engel bezoekt. We verwachten een groei van 20% aan bezoek in de komende 4 jaar.*

2. Mentorschap: De Groene Engel is een mentor voor regionale- en lokale talenten, vrijwilligers en jongeren met als doel hen te helpen zich professioneel te ontwikkelen binnen de culturele sector. Zowel op, achter en rond het podium. Hierbij is samenwerking met lokale organisaties welke werken met deze doelgroepen en scholen een voorwaarde.

- Wij verwachten een zichtbare groei van het aantal jongeren en lokale talenten dat deelneemt aan activiteiten binnen dit mentorschapsprogramma. We verwachten een groei van 10% aan deelnemers de komende 4 jaar.

3. Prikkelend aanbod: Innovatieve en experimentele programma's moeten de kern vormen van wat de Groene Engel aan culturele- en maatschappelijke activiteiten aanbiedt. Dit biedt niet alleen nieuwe ervaringen voor de eerdergenoemde doelgroepen, maar versterkt ook de positie van de Groene Engel als culturele hotspot in de regio. Dit aanbod moet complementair zijn aan het culturele aanbod elders in Oss.

- We verwachten op basis van feedback van bezoekers jaarlijks een analyse op het bereik van het aanbod.

4. Data-analyse: De Groene Engel gebruikt data om het aanbod en bereik te monitoren en verbeteren. Dit maakt het mogelijk om de activiteiten aan te passen aan de veranderende culturele sector en de sociale samenstelling van Oss.

- We verwachten bovenstaande activiteiten jaarlijks op basis van het culturele doelgroepenmodel verantwoord in het jaarverslag.

We dagen de Groene Engel uit om een sterke culturele invloed uit te oefenen binnen gemeente Oss, en tegelijkertijd ervoor te zorgen dat haar programma rijk en gevarieerd blijft, met een duidelijke focus op de jongere generaties en de doelgroep die het culturele aanbod elders in Oss moeilijker weet te vinden.

Bedrijfsvoering: *De Groene Engel voldoet aan de Code Cultural Governance voor goed en transparant bestuur. De Groene Engel doet aan goed werkgeverschap in overeenstemming met de Fair Practice Code. Het podium werk op basis van een cao in het kader van gelijke betaling (Fair Pay). Groene Engel beschikt over een up-to-date investerings- of onderhoudsplan. Om de financiële continuïteit te monitoren*

voldoet de Groene Engel aan een drempel voor het weerstandsvermogen. De Groene Engel reflecteert in het jaarverslag op de volgende indicatoren:

- Totaal bereik - drempelwaarde: minimaal 45.000 bezoekers per jaar;*
- Betalend publiek uit de gemeente Oss - drempelwaarde: 45% van het totaal aantal bezoekers;*
- Eigen inkomsten (inkomstenquote) - drempelwaarde: minimaal 125% eigen opbrengsten ten opzichte van de gemeentelijke subsidie;*
- Eigen vermogen (vermogenstoets) - drempelwaarde: minimaal 20% van de vaste lasten, de opbouw hiervan vindt plaats in de komende 4 jaar;*
- Solvabiliteit – drempelwaarde 35% als indicator voor financiële continuïteit op (middel)lange termijn;*
- Samenstelling bestuur en overleg met direct betrokkenen – de samenstelling van het bestuur dient representatief te zijn voor de diversiteit van de samenleving.*

Proces en uitwerking

KunstLoc heeft het culturele voorzieningenaanbod in Oss op basis van het dataportaal 'de Waarde van Cultuur' geanalyseerd¹. Op basis van deze data is het onderscheidend vermogen van de Groene Engel ten opzichte van de andere culturele instellingen geduid. Het gaat dan onder andere om het soort publiek wat bij de Groene Engel komt ten opzichte van de andere instellingen. Ook is gekeken naar de verschillende culturele functies en genres in relatie tot het totale culturele voorzieningenaanbod.

Op basis van de data heeft er een beschouwing plaatsgevonden op het huidige publiek en de programmering van de Groene Engel ten opzichte van andere instellingen. Samen met de uitkomsten van het onderzoek van FA. Doen en Laten en het amendement is vervolgens een opdracht opgesteld.

¹ [Oss - Waarde van Cultuur](#)

Data-analyse

Publiek

De Groene Engel trekt een publiek dat een representatief beeld geeft van de bevolkingssamenstelling in Oss. Dat betekent dat de Groene Engel bezoekers ontvangt vanuit alle lagen van de samenleving ten opzichte van de culturele instellingen met een aanbod voor een specifiek publieksbereik. De Groene Engel wordt meer dan andere instellingen bezocht door bezoekers uit de dorpen en kernen. Bezoekers die minder gebruik maken van andere cultuurvoorzieningen in Oss zijn ook ruim vertegenwoordigd in de Groene Engel. De Groene Engel biedt gratis culturele activiteiten aan waardoor bezoekers die minder naar andere culturele instellingen gaan, bovengemiddeld te vinden zijn in de Groene Engel. De Groene Engel bereikt veel jongeren van 4 tot 12 jaar, de doelgroep 14 tot 17 jaar blijft achter. De Groene Engel bevindt zich samen met de bibliotheek en De Muzelinck in de voorhoede waar het gaat om de eerste kennismaking met kunst- en cultuur.

Programmering

De programmering van de Groene Engel is zowel onderscheidend als aanvullend op andere culturele instellingen in Oss. Dit komt doordat zij een pluriform programma aanbieden. Dat betekent dat er meerdere kunst- en cultuurdisciplines beleefbaar zijn. Als poppodium is de Groene Engel de vaandeldrager van popcultuur in de regio: deze programmering is niet elders te beleven binnen het verzorgingsgebied van gemeente Oss. Het programma is onder te verdelen in mainstreamprogramma's, culturele programmering en maatschappelijke activiteiten. Binnen deze pijlers programmeert het podium een mix van cultuur beleven en maken. Dit draagt bij aan een coherent en divers cultuuraanbod in de stad. Intieme familievoorstellingen voor jeugd hebben bijvoorbeeld een drempelverlagend effect voor bezoek aan de schouwburg. De Groene Engel is onderdeel van het 'voorliggend veld' als het gaat om culturele uitingsvormen.

Focus

De resultaten van de data-analyse tonen aan dat de Groene Engel zich de afgelopen jaren heeft gepositioneerd als een culturele ontmoetingsplek binnen de gemeente Oss. Deze veelzijdigheid heeft niet alleen geleid tot een breed scala aan bezoekers, de analyse wijst ook uit dat de Groene Engel een unieke rol vervult door toegankelijkheid te combineren met diversiteit in aanbod. Dit vertaalt zich in een afwisselend en inclusief programma. In lijn met deze inzichten willen wij de focus

verder aanscherpen om ervoor te zorgen dat de Groene Engel zijn functie als culturele hotspot behoudt en versterkt. Met de aangescherpte opdracht geven wij aan welke doelen en doelgroepen bereikt dienen te worden door middel van de inzet van onze subsidie. De mainstreamprogrammering is hun eigen verantwoordelijkheid: als poppodium blijven zij de popcultuur bevorderen. Wat onze opdracht betreft ligt de nadruk op het faciliteren van laagdrempelige en inspirerende culturele ervaringen die de nieuwsgierigheid van zowel jongeren als minder frequente cultuur-bezoekers prikkelen. Dit aanbod mag schuren en moet uniek blijven voor de Groene Engel. We willen dat Groene Engel innovatieve en experimentele culturele initiatieven blijft ontwikkelen, dit uiteraard binnen het financiële kader en de doelstelling van de opdracht. Met jongeren bedoelen wij jongeren in de breedste zin van het woord, namelijk van 0 tot 27 jaar. Het aanbod en bereik zien we graag door middel van data getoetst. Deze data stellen de Groene Engel in staat om niet alleen zijn bestaansrecht te toetsen, maar ook om zich proactief aan te passen aan de dynamiek van de culturele sector en de sociale samenstelling van Oss.

Vergeleken met de huidige opdracht vallen de specifiek te organiseren disciplines af. We leggen geen uitvoeringsvormen van cultuur op. We leggen focus op de doelgroepen en het aanbod wat we graag ontwikkeld zien conform advies van Fa. Doen en Laten: *“Identificeer en spreek specifieke doelgroepen aan, zoals jongeren of lokale makers, om de verbinding met de gemeenschap te versterken. Dit kan helpen om de relevantie en aantrekkingskracht van het aanbod te vergroten”*. Het staat de Groene Engel vrij om buiten de opdracht om, met eigen inkomsten, een aanvullend programma te ontwikkelen. Dit is ook noodzakelijk om voldoende eigen inkomsten te behouden.

Meerjarenbegroting

De mainstreamprogrammering (met publiekstrekkingen) zorgen voor het grootste deel aan inkomsten. Maatschappelijke activiteiten en het culturele programma, oftewel de uitwerking van de gemeentelijke opdracht, worden grotendeels gefinancierd uit het overschot van de mainstreamprogrammering. Deze opbrengsten zijn niet kostendekkend voor de organisatie hiervan. Hiervoor wordt de subsidie vanuit gemeente Oss ingezet. Daarbij stellen we een minimaal drempelbedrag aan eigen inkomsten zodat de culturele- en maatschappelijke programmering gegarandeerd wordt.

Opdrachtgeverschap gemeente Oss

Met de culturele kerninstellingen wordt tweemaal per jaar een bestuurlijk gesprek gevoerd. In het geval van de Groene Engel zal in beide overleggen inzage gevraagd worden in de resultaten van de prestatie-indicatoren. Wij zullen het verslag van het bestuurlijk overleg en de resultaten van de prestatie-indicatoren in 2026 met uw raad delen via een raadsinformatiebrief.

Wat is het vervolg?

Uw input wordt verwerkt in de budgetovereenkomst waarna het college overgaat tot besluitvorming en ondertekening van de budgetovereenkomst.

Bijlagen:

2. Meerjarenbegroting Cultuurpodium Groene Engel 2025-2028
-

Samenvatting

De commissie wordt geraadpleegd over het voorgenomen besluit om een aangepaste opdracht aan de Groene Engel te verstrekken. De nieuwe opdracht, gebaseerd op een adviesrapport van Fa. Doen en Laten en data-analyse, richt zich op het versterken van de Groene Engel als centrale ontmoetingsplek voor cultuur met focus op jongeren (0-27 jaar) en minder frequente cultuurbezoekers, mentorschap, een uniek en innovatief aanbod, en data-analyse om bereik en aanbod te verbeteren. Ook worden eisen gesteld aan de bedrijfsvoering (Code Cultural Governance, Fair Practice Code, Fair Pay, investeringsplan, weerstandsvermogen en monitoring van prestatie-indicatoren).